EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 30.1.2014
COM(2014) 46 final

2014/0021 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o schválení Haagské úmluvy ze dne 30. června 2005 o dohodách o volbě soudu jménem Evropské unie

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

1.1. Cíl návrhu

Komise navrhuje, aby EU schválila Úmluvu o dohodách o volbě soudu z roku 2005. Tuto úmluvu Unie podepsala dne 1. dubna 2009 na základě rozhodnutí Rady 2009/397/ES[1].

V akčním plánu provádění Stockholmského programu byl oznámen záměr Komise navrhnout v roce 2012 schválení úmluvy.

Schválení úmluvy ze strany EU by snížilo právní nejistotu u podniků v EU, které obchodují se třetími zeměmi, jelikož by zajistilo, že dohody o volbě soudu obsažené v jejich smlouvách budou dodržovány a že soudní rozhodnutí vydaná soudy určenými v těchto dohodách bude možné uznat a vykonat v ostatních smluvních stranách úmluvy.

Schválení úmluvy ze strany EU by celkově doplnilo uskutečňování cílů, z nichž vycházejí pravidla EU týkající se ujednání o příslušnosti, a to vytvořením harmonizovaného souboru pravidel v EU, pokud jde o třetí státy, které se stanou smluvními stranami úmluvy.

1.2. Haagská úmluva ze dne 30. června 2005 o dohodách o volbě soudu

Úmluva o dohodách o volbě soudu byla uzavřena dne 30. června 2005 pod záštitou Haagské konference o mezinárodním právu soukromém. Tato úmluva má stranám dohod uzavíraných mezi podniky a stranám mezinárodních soudních sporů zajistit větší právní jistotu a předvídatelnost vytvořením volitelného celosvětového mechanismu soudního řešení sporů, který představuje alternativu stávajícího systému rozhodčích řízení.

Cílem úmluvy je zejména podpora mezinárodního obchodu a investic posílením justiční spolupráce prostřednictvím zavedení jednotných pravidel týkajících se soudní příslušnosti na základě výlučných dohod o volbě soudu a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí vydaných zvolenými soudy ve smluvních státech úmluvy.

Úmluva usiluje o dosažení rovnováhy mezi i) potřebou stranám zaručit, že danou věc budou projednávat pouze jimi zvolené soudy a že výsledné rozhodnutí bude uznáno a vykonáno v zahraničí, a ii) potřebou umožnit státům provádět některé aspekty jejich veřejného pořádku související zejména s ochranou slabších stran, ochranou proti závažné nespravedlnosti v určitých situacích a zárukou dodržování některých zásad výlučné soudní příslušnosti států.

1.3. Jak úmluva souvisí s nařízením Brusel I

Na úrovni EU se mezinárodní příslušnost soudů Unie na základě dohod o volbě soudu řídí nařízením Rady (ES) č. 44/2001 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (dále jen „nařízení Brusel I“)[2] (které bude ode dne 10. ledna 2015 nahrazeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (přepracované znění)[3]). Nařízení Brusel I však neupravuje výkon dohod o volbě soudu ve prospěch soudů třetích zemí v Unii[4]. Toho by se dosáhlo, jakmile Unie schválí Úmluvu o dohodách o volbě soudu.

---

1 Úř. věst. L 133, 29.5.2009, s. 1.

2 Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1.

3 Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 1.

4 Výkon dohod o volbě soudu ve prospěch švýcarských, islandských a norských soudů se v Unii řídí Luganskou úmluvou o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech z roku 2007.

Nedávné změny nařízení Brusel I (nařízení Brusel I (přepracované znění)) smluvní volnost stran posílily, jelikož zajišťují, že strany nemohou dohody o volbě soudu obcházet tím, že v rozporu s těmito dohodami zahájí řízení u jiných soudů. Tyto změny současně zajišťují, aby byl přístup k dohodám o volbě soudu v situacích uvnitř EU v souladu s přístupem, který by se uplatnil na základě úmluvy, jakmile bude Unií schválena, v situacích mimo EU. Nařízení Brusel I (přepracované znění) tudíž připravuje půdu pro to, aby EU přikročila ke schválení úmluvy.

Vztah mezi pravidly obsaženými v úmluvě a stávajícími a budoucími pravidly EU je v čl. 26 odst. 6 úmluvy stanoven takto:

„Touto úmluvou není dotčeno uplatňování pravidel organizace regionální hospodářské integrace, která je smluvní stranou této úmluvy, přijatých před touto úmluvou či po ní:

a) pokud žádná ze stran nemá bydliště ve smluvním státě, který není členským státem organizace regionální hospodářské integrace;

b) pokud jde o uznání nebo výkon soudních rozhodnutí mezi členskými státy organizace regionální hospodářské integrace.“

Úmluva se proto dotýká uplatňování nařízení Brusel I v případě, má-li alespoň jedna ze stran bydliště ve smluvním státě úmluvy. Úmluva bude mít přednost před pravidly týkajícími se soudní příslušnosti, která jsou obsažena v nařízení, s výjimkou případu, kdy obě strany mají bydliště v EU nebo pocházejí ze třetích zemí, které nejsou smluvními stranami úmluvy. Co se týká uznávání a výkonu soudních rozhodnutí, nařízení bude mít přednost v případě, jestliže se soud, který rozhodnutí vydal, i soud, u něhož se žádá o uznání a výkon tohoto rozhodnutí, nacházejí v Unii.

Jakmile bude úmluva schválena EU, omezí proto oblast působnosti nařízení Brusel I. Toto omezení oblasti působnosti je však přijatelné vzhledem k většímu respektování smluvní volnosti stran na mezinárodní úrovni a vyšší právní jistotě u podniků v EU, které obchodují se stranami ze třetích zemí.

1.4. Přínosy pro evropský obchod

Dohoda o volbě soudu představuje významný prvek při sjednávání mezinárodních smluv, jelikož zajišťuje předvídatelnost práva v případě sporu. Pro podniky zapojené do mezinárodního obchodu je proto důležitým prvkem při posuzování rizik. Číselné údaje shromážděné při přípravě návrhu Komise týkajícího se podpisu úmluvy a návrhu nařízení Brusel I (přepracované znění)[5] ukazují význam dohod o volbě soudu pro podniky v EU ve vztazích s jinými podniky.

Účinnost dohod o volbě soudu v EU je zajištěna nařízením Brusel I. Smluvní volnost stran je třeba zajistit nejen v EU, nýbrž i za jejími hranicemi. Úmluva podnikům v EU přinese potřebnou právní jistotu, že v EU budou dodržovány jejich dohody o volbě soudu ve prospěch soudu mimo EU a že ve třetích zemích budou dodržovány dohody ve prospěch soudu v EU. Úmluva rovněž zajistí, že si podniky v EU budou moci být jisté, že rozhodnutí vydané zvoleným soudem v EU bude možné uznat a vykonat ve třetích zemích, které jsou smluvními stranami úmluvy, a naopak.

[5] Pracovní dokument útvarů Komise připojený k návrhu rozhodnutí Rady o podpisu Úmluvy o dohodách o soudní příslušnosti Evropským společenstvím, SEC(2008) 2389 ze dne 5.9.2008 a posouzení dopadů připojené k návrhu Komise nařízení Brusel I (přepracované znění), SEC(2010) 1547 v konečném znění ze dne 14.12.2010.

Posouzení dopadů, které Komise provedla v souvislosti s uzavřením úmluvy ze strany EU (SEC/2008/2389 final), dospělo k závěru, že schválení úmluvy by zvýšilo sklon podniků uzavírat dohody o volbě soudu v rámci mezinárodních smluv, a to z důvodu větší právní jistoty. Celkově to může působit jako podnět k mezinárodnímu obchodu.

Přínosy pro obchod EU, které vyplývají ze schválení úmluvy ze strany EU, se zvýší s počtem ratifikací úmluvy, zejména hlavními obchodními partnery Unie.

2. VÝSLEDKY KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Před předložením návrhu rozhodnutí Rady o podpisu úmluvy provedla Komise v roce 2008 posouzení dopadů v souvislosti s uzavřením úmluvy ze strany EU[6]. Bylo zjištěno, že uzavření úmluvy by bylo přínosné z hlediska prosazování právní jistoty a předvídatelnosti práva pro evropské podniky ve vztahu ke třetím státům.

V posouzení dopadů bylo navrženo, aby EU při schvalování úmluvy uvážila, zda učiní prohlášení podle článku 21 úmluvy s cílem vyloučit z její oblasti působnosti autorské právo a s ním související práva (je-li platnost těchto práv spojena s členskými státy) a pojistné smlouvy (pokud má pojistník bydliště v EU a riziko nebo pojistná událost, věc nebo majetek souvisejí výlučně s EU). Vzhledem k dopadu na obě odvětví a skutečnosti, že se názory zúčastněných stran v minulosti lišily, posoudila Komise blíže potřebu učinit takováto prohlášení. Jejímu rozhodnutí navrhnout schválení úmluvy s prohlášením týkajícím se oblasti působnosti předcházely konzultace s členskými státy v pracovní skupině Rady pro otázky občanského práva (obecné otázky) dne 28. května 2013 (další informace viz bod 3.2).

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

3.1. Pravomoc Unie s ohledem na úmluvu

Úmluva organizaci regionální hospodářské integrace umožňuje v závislosti na rozsahu pravomocí ve věcech upravených touto úmluvou uzavřít úmluvu společně se svými členskými státy, nebo samostatně s tím, že je pro její členské státy závazná (články 29–30). Příslušné prohlášení lze učinit v okamžiku podpisu, přijetí nebo schválení úmluvy či přistoupení k ní.

Při podpisu úmluvy EU v souladu s článkem 30 úmluvy prohlásila, že vykonává pravomoc ve všech věcech upravených touto úmluvou a že její členské státy nebudou smluvními stranami této úmluvy, ale budou jí vázány z titulu jejího uzavření ze strany EU. Není proto nutné, aby při schválení úmluvy učinila EU další prohlášení podle článku 30.

3.2. Prohlášení podle úmluvy, která se týkají její věcné působnosti

V zájmu pružnosti a zachování potenciálně široké přitažlivosti úmluva umožňuje, aby smluvní strany rozšířily nebo zúžily její věcnou působnost tím, že učiní příslušná prohlášení (články 19–22). Prohlášení lze učinit v okamžiku podpisu nebo schválení úmluvy či kdykoli poté a lze je kdykoli pozměnit nebo odvolat. Při podpisu úmluvy neučinila Unie žádná prohlášení podle těchto článků. Jak bylo uvedeno výše, v květnu a červnu 2013 uskutečnila Komise s členskými státy další konzultace ohledně potřeby těchto prohlášení. Výsledky konzultací jsou uvedeny níže.

3.2.1. Prohlášení podle článků 19, 20 a 22

Článek 19 státu umožňuje učinit prohlášení, na jehož základě mohou soudy odmítnout rozhodovat spory, na které se vztahuje výlučná dohoda o volbě soudu, v případech, které

[6] Odkaz uveden v poznámce pod čarou č. 5.

s výjimkou volby soudu nevykazují žádnou jinou souvislost s jejich státem. Článek 20 státu umožňuje učinit prohlášení, že jeho soudy mohou odmítnout uznat nebo vykonat rozhodnutí vydané soudem jiného smluvního státu, jestliže strany měly bydliště v dožádaném státě a jestliže vztah stran a veškeré další prvky spojené se sporem, jiné než místo zvoleného soudu, souvisely pouze s dožádaným státem. Články 19 a 20 tudíž umožňují vyloučit z oblasti působnosti úmluvy určité případy, které s výjimkou volby soudu nemají žádný jiný mezinárodní prvek.

Článek 22 umožňuje, aby stát rozšířil oblast působnosti úmluvy tak, aby se vztahovala na nevýlučné dohody o volbě soudu, co se týká uznávání a výkonu soudních rozhodnutí. Kvůli zásadě vzájemnosti se povinnost týkající se uznávání a výkonu rozhodnutí na základě nevýlučných dohod o volbě soudu vztahuje pouze na soudní rozhodnutí vydaná soudy jiných smluvních stran, které rovněž učinily prohlášení podle článku 22.

Co se týká článků 19 a 20, je třeba uvést, že právo Unie uznává dohody o volbě soudu v případech, kdy volba soudu představuje jedinou souvislost se státem zvoleného soudu. Právo Unie nevyžaduje kromě volby soudu žádnou další souvislost se zvoleným státem. Zdá se proto, že neexistuje důvod pro vyloučení takovýchto případů z oblasti působnosti úmluvy. To bylo potvrzeno při konzultacích, které Komise s členskými státy vedla ohledně možných prohlášení podle článků 19 a 20. Komise proto nenavrhuje učinit prohlášení podle těchto článků.

Co se týká článku 22, v případě rozšíření oblasti působnosti úmluvy by uznávání a výkon soudních rozhodnutí vydaných na základě nevýlučných dohod o volbě soudu vedl k tomu, že by soudy členských států EU obecně nemohly převzít příslušnost v případech, kdy by u nich bylo zahájeno řízení jednou ze stran poté, co již bylo na základě nevýlučné dohody o volbě soudu vydáno rozhodnutí soudem jiné smluvní strany, která učinila prohlášení podle článku 22. Komise nenavrhuje, aby bylo při schválení úmluvy učiněno prohlášení podle článku 22. Jelikož je tento článek založen na zásadě vzájemnosti, lze případné prohlášení uvážit v pozdější fázi, jakmile bude zřejmý zájem ostatních smluvních stran úmluvy o rozšíření její oblasti působnosti na základě článku 22. Názory členských států, které odpověděly během konzultací Komise, v zásadě podporují návrh Komise přikročit ke schválení, aniž by bylo v této chvíli učiněno prohlášení.

3.2.2. Prohlášení podle článku 21

3.2.2.1. Prohlášení obecně

V článku 2 úmluvy je již stanovena řada vyloučení z její oblasti působnosti. Článek 21 mimoto smluvním stranám umožňuje seznam vyloučených věcí rozšířit, a to prostřednictvím prohlášení, které upřesňuje věc, která má být vyloučena. Úmluva by se proto ve státě, který prohlášení učiní, na danou věc nevztahovala a kvůli vzájemnosti by ostatní státy na dotyčnou věc úmluvu neuplatňovaly, pokud se zvolený soud nachází ve státě, který učinil prohlášení. Aby bylo možno prohlášení učinit, musí být mimoto splněny tyto podmínky: musí existovat významný zájem na straně státu, který činí prohlášení, neuplatnit úmluvu na určitou konkrétní věc; platnost prohlášení nesmí být širší, než je nezbytné, a konkrétní vyloučená věc musí být jasně a přesně vymezena[7].

[7] Jak je blíže objasněno v důvodové zprávě k úmluvě: „diplomatické zasedání mělo v úmyslu, aby se toto ustanovení vztahovalo pouze na jednotlivé oblasti práva typu vyloučeného v čl. 2 odst. 2. V prohlášení nelze použít jiné kritérium než danou věc. Prohlášení může například vylučovat „smlouvy v námořním pojištění“, nikoli však „smlouvy v námořním pojištění v případě, že se zvolený soud nachází v jiném státě“ “ (bod 235). Jediným přípustným kritériem je proto kritérium týkající se dané věci.

V posouzení dopadů, které Komise provedla v roce 2008, se navrhovalo uvážit, zda by Unie neměla učinit prohlášení podle článku 21 úmluvy, a tím vyloučit z její oblasti působnosti věci týkající se pojistných smluv, pokud má pojistník bydliště v EU a riziko nebo pojistná událost, věc nebo majetek souvisejí výlučně s EU, a autorského práva a s ním souvisejících práv, je-li platnost těchto práv spojena s určitým členským státem. Cílem těchto prohlášení by bylo chránit slabší stranu pojistné smlouvy (obdobně jako v případě ochrany, která je dostupná na základě nařízení Brusel I) a smlouvy o autorských právech před nutností vést spor u zvoleného soudu, který případně stanovila druhá smluvní strana se silnějším postavením, a zajistit uplatňování určitých norem týkajících se autorského práva a s ním souvisejících práv, které byly zavedeny v právních předpisech EU.

Jak bylo uvedeno výše, Komise vedla s členskými státy další konzultace ohledně potřeby prohlášení podle článku 21, přičemž přihlížela k zásadám práva Unie, pokud jde o dohody o volbě soudu, a měla na paměti, že kvůli zásadě vzájemnosti by vyloučení konkrétní věci z oblasti působnosti úmluvy znamenalo, že by ustanovení o volbě soudu ve prospěch soudů Unie, která by mohla přinést prospěch stranám v EU, nebyla vymáhána ve třetích zemích, které jsou smluvní stranou úmluvy. S přihlédnutím k výsledkům konzultací navrhuje Komise omezit prohlášení podle článku 21 na věci, s ohledem na něž právo Unie stejně omezuje smluvní volnost stran. To u věcí spadajících do oblasti působnosti úmluvy platí pouze v případě určitého typu pojistných smluv uzavřených pro účel, který se týká profesionální nebo podnikatelské činnosti stran. Takováto omezená výluka zajistí soudržný přístup k volbě soudu v Unii i mimo ni.

3.2.2.2. Navrhované prohlášení týkající se pojistných smluv

Nařízení Brusel I (oddíl 3) stanoví ve věcech pojištění zvláštní příslušnost, jež má chránit slabší stranu (pojistník, pojištěný nebo oprávněná osoba) a ekonomické zájmy široké veřejnosti v místě, kde se nachází slabší strana. Pojištěný má proto jako žalobce možnost žalovat pojistitele na několika místech, včetně místa bydliště pojištěného; pojistitel jako žalobce může pojištěného žalovat v zásadě pouze v místě bydliště pojištěného. Tato pravidla příslušnosti chránící slabší strany vycházejí z předpokladu, že pojištěný je vždy slabší stranou, a to i tehdy, jedná-li jako komerční hospodářský subjekt ve vztazích mezi podniky. V nařízení Brusel I (přepracované znění) se tento předpoklad nemění. Z tohoto důvodu byla možnost stran uzavírajících dohodu o volbě soudu (článek 13 nařízení) omezena. Pravidla příslušnosti chránící slabší strany v oddíle 3 se v případě žalob na pojistitele použijí pouze tehdy, pokud má pojistitel sídlo – nebo pokud se má za to, že má sídlo (prostřednictvím pobočky, zastoupení nebo provozovny) – v EU. V nařízení Brusel I (přepracované znění) nedošlo k žádné změně této ochranné politiky.

Úmluva se vztahuje na věci pojištění, aniž by byla omezena smluvní volnost stran uzavírat dohody o volbě soudu. Jediné věcné omezení vyplývá z čl. 2 odst. 1 písm. a) úmluvy, v němž jsou vyloučeny pojistné smlouvy, které uzavřely soukromé osoby jako spotřebitelé. To je částečně v rozporu s režimem stanoveným v nařízení Brusel I, jelikož úmluva by se vztahovala například na pojistné smlouvy uzavřené malými a středními podniky. Jakmile bude úmluva schválena ze strany EU, spadaly by určité pojistné smlouvy, na něž se v současnosti vztahuje nařízení Brusel I, například smlouvy mezi pojistníkem v EU a pobočkou pojistitele v EU, který má ústředí mimo EU (čl. 9 odst. 2 nařízení), do oblasti působnosti úmluvy (čl. 26 odst. 6 ve spojení s čl. 4 odst. 2 úmluvy). Pokud by byla úmluva uzavřena, aniž by byly pojistné smlouvy vyloučeny, neexistovala by paralela s ochrannou politikou stanovenou v nařízení Brusel I, jež pojištěnému umožňuje žalovat pojistitele v EU (nebo pobočku pojistitele ze třetí země nacházející se v EU) v místě jeho bydliště bez ohledu na jinou příslušnost na základě dohody o volbě soudu. Stinnou stránkou úplného vyloučení

pojistných smluv z hlediska evropských pojistitelů je skutečnost, že ustanovení o volbě soudu, která sjednali s pojistníky mimo Evropu, by nebyla uznána a vykonána ve třetích zemích, které jsou smluvními stranami úmluvy. Pokud jde o evropské pojistníky, ti by přišli o výhodu spočívající v tom, že by rozhodnutí soudů EU (zvolených stranami) byla na základě úmluvy uznávána a vykonávána mimo Unii. Tyto nevýhody však vyvažují výhody spočívající v existenci stejného režimu chránícího zájmy slabších stran v EU na vnější úrovni jako na základě vnitřních právních předpisů EU.

Názory členských států, které odpověděly v rámci konzultace Komise ohledně této záležitosti, byly smíšené s téměř stejným počtem hlasů pro a proti vyloučení pojistných smluv z oblasti působnosti úmluvy. Komise proto na základě posouzení dopadů a v zájmu zajištění soudržnosti s vnitřními právními předpisy EU chránícími slabší strany navrhuje vyloučit z oblasti působnosti úmluvy určité typy věcí pojištění bez jakýchkoli dalších podmínek. Ustanovení článku 21 úmluvy vyžaduje, aby se prohlášení vztahovalo pouze na danou věc. Prohlášení podle článku 21 proto nemůže být formulováno tak, aby jednostranně zvýhodňovalo strany v EU.

Články 13 a 14 nařízení Brusel I neomezují smluvní volnost stran pojistných smluv ve všech případech. Existuje řada výjimek, kdy strany mohou určit soud příslušný pro projednávání jejich sporů. Navrhované prohlášení je zformulováno tak, aby dohody o volbě soudu, které jsou uznány v právu Unie, mohly být pokud možno stejně uznávány i na mezinárodní úrovni prostřednictvím úmluvy o volbě soudu. Vzhledem k formulaci výjimek v právu Unie, které mají chránit pouze pojistníky v EU, a požadavku úmluvy, aby se prohlášení vztahovalo pouze na danou věc, se nicméně nejeví jako možné zajistit úplnou soudržnost mezi úmluvou na straně jedné a právem Unie na straně druhé. Ustanovení čl. 13 odst. 4 nařízení Brusel I konkrétně uznává a vykonává dohody o volbě soudu uzavřené s pojistníky, kteří nemají bydliště v EU, pokud se nejedná o povinné pojištění nebo o pojištění nemovitostí nacházejících se v některém členském státě. Jelikož podle úmluvy není možné rozlišovat mezi pojistníky, kteří mají bydliště v Unii, a pojistníky s bydlištěm mimo Unii, Komise navrhuje, aby se v prohlášení nezohlednila výjimka uvedená v čl. 13 odst. 4. To by mělo za následek, že by se pojistné smlouvy uzavřené pojistníky, kteří mají bydliště mimo Unii, neřídily úmluvou, nýbrž by byly i nadále upraveny vnitřními právními předpisy Unie. Evropské podniky, které uzavírají dohody s pojistníky mimo EU, by proto měly jistotu, že jejich dohoda o volbě soudu bude soudy Unie potvrzena na základě čl. 13 odst. 4; evropští pojistníci, kteří uzavírají smlouvy s pojistiteli mimo EU, by měli i nadále přístup k soudům EU na základě oddílu 3 kapitoly II nařízení Brusel I.

Navrhované prohlášení má celkově zajistit, aby:

- vyčlenění bylo tak malé, jak je zapotřebí k dosažení cíle spočívajícího v ochraně zájmů slabších stran pojistných smluv vyjádřené v pravidlech příslušnosti chránící slabší strany obsažených v nařízení Brusel I. Soudy členských států EU budou moci (na základě práva EU nebo případně vnitrostátního práva) projednávat spory týkající se pojištění navzdory dohodě o volbě soudu ve prospěch soudů třetí země, která je smluvní stranou úmluvy,
- bylo v souladu s úmluvou. Prohlášení je založeno výhradně na konkrétní věci a je neutrální,
- existovala paralela s nařízením Brusel I, které v článcích 13 a 14 vymezuje případy, kdy jsou v pojistných smlouvách přípustné dohody o volbě soudu,

- byla jasně a přesně vymezena vyloučená věc – pojistné smlouvy – i případy, kdy se vyčlenění nepoužije.

2014/0021 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY

o schválení Haagské úmluvy ze dne 30. června 2005 o dohodách o volbě soudu jménem Evropské unie

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 81 odst. 2 ve spojení s čl. 218 odst. 6 prvním pododstavcem písm. a) této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na souhlas Evropského parlamentu[8],

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Evropská unie usiluje o vytvoření společného justičního prostoru založeného na zásadě vzájemného uznávání soudních rozhodnutí.

(2) Úmluva o dohodách o volbě soudu uzavřená dne 30. června 2005 pod záštitou Haagské konference o mezinárodním právu soukromém (dále jen „úmluva“) je cenným přínosem pro podporu smluvní volnosti stran v mezinárodních obchodních operacích a pro zvýšení předvídatelnosti soudních řešení v těchto operacích. Úmluva zajišťuje stranám zejména nezbytnou právní jistotu, že jejich dohoda o volbě soudu bude dodržena a že rozhodnutí vynesené zvoleným soudem bude možné v přeshraničních situacích uznat a vykonat.

(3) Podle článku 29 úmluvy mohou regionální hospodářské organizace, jako je Evropská unie, úmluvu podepsat, přijmout, schválit nebo k ní přistoupit. Unie úmluvu podepsala dne 1. dubna 2009, s výhradou jejího uzavření k pozdějšímu datu, v souladu s rozhodnutím Rady 2009/397/ES[9].

(4) Úmluva ovlivňuje sekundární právo Unie v oblasti soudní příslušnosti založené na volbě stran a v oblasti uznávání a výkonu výsledných soudních rozhodnutí, zejména nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech[10]. Nařízení (ES) č. 44/2001 bude ke dni 10. ledna 2015 nahrazeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech[11].

(5) Nařízení (EU) č. 1215/2012 připravilo ratifikaci úmluvy tím, že zajistilo soudržnost mezi pravidly Unie pro volbu soudu v občanských a obchodních věcech a pravidly úmluvy. Bylo by tedy vhodné, aby úmluva vstoupila v Unii v platnost v tentýž den, od kterého se použije nařízení (EU) č. 1215/2012.

---

8 Úř. věst. C [...], [...], s. [...].
9 Úř. věst. L 133, 29.5.2009, s. 1.
10 Úř. věst. L 12, 16.1.2001, s. 1.
11 Úř. věst. L 351, 20.12.2012, s. 1.

(6) Při podpisu úmluvy Unie podle článku 30 úmluvy prohlásila, že vykonává pravomoc ve všech věcech upravených touto úmluvou. V důsledku toho by členské státy měly být touto úmluvou vázány z titulu jejího schválení Unií.

(7) Unie by navíc měla při schválení úmluvy učinit prohlášení, které jí umožňuje článek 21, jímž z oblasti působnosti úmluvy vyloučí pojistné smlouvy obecně, s výhradou vymezených výjimek. Účelem prohlášení je zachovat pravidla příslušnosti chránící slabší strany, která mají k dispozici pojistník, pojištěný nebo oprávněná osoba v pojistných smlouvách podle oddílu 3 nařízení (ES) č. 44/2001. Vyloučení by se mělo omezovat na míru nezbytnou pro ochranu zájmů slabší strany v pojistných smlouvách.

(8) Spojené království a Irsko jsou vázány nařízením Rady (ES) č. 44/2001 a účastní se tedy přijímání tohoto rozhodnutí.

(9) V souladu s články 1 a 2 Protokolu (č. 22) o postavení Dánska, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie, se Dánsko neúčastní přijímání tohoto rozhodnutí a toto rozhodnutí pro ně není závazné ani použitelné,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Haagská úmluva ze dne 30. června 2005 o dohodách o volbě soudu (dále jen „úmluva“) se schvaluje jménem Evropské unie.

Znění úmluvy se připojuje k tomuto rozhodnutí jako příloha I.

Článek 2

Předseda Rady jmenuje osobu zmocněnou uložit jménem Evropské unie listiny uvedené v čl. 27 odst. 4 úmluvy za účelem vyjádření souhlasu Evropské unie s tím, aby byla touto dohodou vázána.

Článek 3

Při uložení listiny uvedené v čl. 27 odst. 4 úmluvy učiní Unie prohlášení stanovené v článku 21, které se týká pojistných smluv.

Znění uvedeného prohlášení se připojuje jako příloha II.

Článek 4

Toto rozhodnutí vstupuje v platnost dnem přijetí.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda